

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยการศึกษาราชภัฏเทคโนโลยี สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ ดำเนินการพัฒนาตามหลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research Principle) ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิจัยตามลำดับดังนี้

ระยะที่ 1 ผลการศึกษาสภาพปัญหาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ นักเรียนนักศึกษา

ระยะที่ 2 ผลการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยการศึกษาราชภัฏเทคโนโลยี

ระยะที่ 3 ผลการประเมินการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยการศึกษาราชภัฏเทคโนโลยี

ระยะที่ 1 ผลการศึกษาสภาพปัญหาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนนักศึกษา

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยการศึกษาราชภัฏเทคโนโลยี สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ ผู้วิจัยนำเสนอรายละเอียดของวิธีการดำเนินงานควบคู่กับผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานในแต่ละกิจกรรม ทั้งนี้โดยยึดกรอบกลยุทธ์ด้วยการศึกษาสภาพคุณลักษณะอันพึงประสงค์นักเรียนนักศึกษา ในระหว่างวันที่ 1- 30 มกราคม 2552 เพื่อศึกษาสภาพปัญหาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนนักศึกษา ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 แสดงผลการศึกษาสภาพคุณลักษณะอันพึงประสงค์นักเรียนนักศึกษา

สภาพคุณลักษณะอันพึงประสงค์	\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
ด้านความรับผิดชอบ			
1. นักเรียนมาถึงโรงเรียนก่อนเคารพธงชาติ	2.50	1.14	ปานกลาง
2. นักเรียนเข้าชั้นเรียนได้ตรงเวลา	2.43	1.08	น้อย
3. นักเรียนไม่กลับบ้านก่อนเลิกเรียน	2.56	1.34	ปานกลาง
4. ส่งการบ้านตามเวลาที่ครูกำหนด	2.14	1.18	น้อย
5. นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมตามที่กำหนด	2.23	.93	น้อย
รวมด้านความรับผิดชอบ	2.37	.77	น้อย
ด้านความมีระเบียบวินัย			
1. นักเรียนใส่เครื่องแบบถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน	2.39	1.13	น้อย
2. นักเรียนไม่ใส่รองเท้าแตะมาโรงเรียน	2.78	1.40	ปานกลาง
3. นักเรียนไม่ปล่อยผมยาวรุงรัง	2.84	1.32	ปานกลาง
4. นักเรียนไม่สวมเครื่องประดับมาโรงเรียน	2.17	1.21	น้อย
5. นักเรียนปฏิบัติตามข้อตกลงของโรงเรียน	2.25	1.08	น้อย
รวมด้านความมีระเบียบวินัย	2.49	.85	น้อย
ด้านความซื่อสัตย์			
1. นักเรียนเก็บเงินได้จะนำส่งคืนครู	2.22	1.24	น้อย
2. เมื่อนักเรียนทำความผิดจะยอมรับผิด และไม่กลัวถูกลงโทษ	2.39	1.08	น้อย
3. นักเรียนจะไม่โกหกว่าโรงเรียนมีกิจกรรมเพื่อขอเงินและแอบหนีเที่ยว	2.13	1.00	น้อย
รวมด้านความซื่อสัตย์	2.25	.72	น้อย
ด้านความประหยัด			
1. นักเรียนมีความรู้ในวิธีการประหยัดไฟฟ้าในห้องเรียนและอาคารเรียนต่างๆ	2.51	.97	ปานกลาง

สภาพคุณลักษณะอันพึงประสงค์	\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
2. นักเรียนช่วยกันปิดไฟฟ้าเมื่อออกจากห้องเรียน	2.23	1.33	น้อย
3. นักเรียนใช้จ่ายอย่างประหยัดคุ้มค่าและไม่ใช้สินค้าฟุ่มเฟือย	2.32	1.05	น้อย
4. นักเรียนรู้จักประหยัดค่าน้ำประปาและเป็นสมาชิกโครงการธนาคารโรงเรียน	2.44	1.11	น้อย
รวมด้านความประหยัด	2.38	.76	น้อย
ด้านการละเว้นจากสิ่งเสพติดและการพนัน			
1. นักเรียนไม่ยุ่งเกี่ยวสารเสพติดทุกชนิด	2.06	1.37	น้อย
2. นักเรียนไม่ยุ่งเกี่ยวกับบุหรี่และสุรา	2.27	1.30	น้อย
3. นักเรียนไม่ยุ่งเกี่ยวกับบุหรี่	2.45	1.27	น้อย
4. นักเรียนไม่ยุ่งเกี่ยวกับสุรา	2.34	1.15	น้อย
5. นักเรียนไม่ยุ่งเกี่ยวกับการพนันทุกชนิด	2.17	1.09	น้อย
รวมด้านการละเว้นจากสิ่งเสพติดและการพนัน	2.26	.95	น้อย
ด้านความกตัญญูคุณงามความดี			
1. นักเรียนเชื่อฟังคำสั่งสอนของบิดามารดา	3.00	1.21	ปานกลาง
2. นักเรียนเชื่อฟังคำสั่งสอนครู อาจารย์	3.27	1.20	ปานกลาง
รวมด้านความกตัญญูคุณงามความดี	3.14	1.03	ปานกลาง
รวมทั้ง 6 ด้าน	2.48	1.28	น้อย

จากตารางที่ 5 พบว่า สภาพคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนนักศึกษาโรงเรียนธีรภาคเทคโนโลยี มีสภาพคุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.48$ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 1.28) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านความกตัญญูคุณงามความดี ระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 3.14$ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = 1.03) ด้านความมีระเบียบวินัย ระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.49$ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = .85) และ ด้านความประหยัด ระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 2.38$ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = .76) ตามลำดับ

ผลจากการศึกษาสภาพคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนนักศึกษาโรงเรียนธีรภาคเทคโนโลยี ที่ค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย โรงเรียนจึงได้จัดประชุมคณะกรรมการ

ดำเนินงานพัฒนานักเรียนนักศึกษาเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนนักศึกษา ระดมความคิดเห็นในการวางแผนกำหนดกลยุทธ์และเป้าหมายในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนนักศึกษา ซึ่งในที่ประชุมได้ร่วมกันกำหนดเป้าหมายความสำเร็จและดัชนีชี้วัดความสำเร็จของการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนนักศึกษา ด้านความรับผิดชอบ ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความประหยัด ด้านความกตัญญูกตเวที และด้านการละเว้นจากสารเสพติดและการพนัน

ระยะที่ 2 ผลการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนนักศึกษา โรงเรียน ธีรภาคเทคโนโลยี

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์นักเรียนนักศึกษา ดังนี้

1. ผลการดำเนินงานตามกลยุทธ์

1.1 การศึกษาดูงาน โรงเรียนต้นแบบด้านการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนนักศึกษา ในวันที่ 23 -24 เมษายน 2552 ณ โรงเรียนเทคโนโลยีภาคตะวันออก (อี.เทค) ซึ่งผลการศึกษาดูงานทำให้ได้รายละเอียดที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของโรงเรียนธีรภาคเทคโนโลยี ดังนี้

1.1.1 ด้านความรับผิดชอบและการตรงต่อเวลาในการมาเรียนและการกลับบ้านของนักเรียนนักศึกษา จากการศึกษาดูงานพบว่าโรงเรียนต้นแบบได้มีการกำหนดแนวปฏิบัติให้แก่ นักเรียนนักศึกษาที่ชัดเจนในการเดินทางไป กลับ และการเข้าแถวเคารพธงชาติในตอนเช้า เป็นไปอย่างรวดเร็วและเป็นระเบียบเรียบร้อย แม้จะมีนักเรียนนักศึกษาจำนวนประมาณ 4,000 คนก็สามารถเข้าแถวเคารพธงชาติได้เสร็จภายในเวลา 4 นาที นักเรียนนักศึกษาส่วนใหญ่มาทันเข้าแถวเคารพธงชาติ หากมาไม่ทันเข้าแถวเคารพธงชาติจะถูกตัดคะแนนความประพฤติ

1.1.2 ด้านความมีระเบียบวินัยการแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน จาก การศึกษาดูงาน นักเรียนนักศึกษาของโรงเรียนต้นแบบแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน และมีความพร้อมเพรียงกันมาก หากมีนักเรียนนักศึกษาคนใดแต่งกายไม่ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนจะถูกดำเนินการให้เปลี่ยนชุดที่ทางโรงเรียนเตรียมไว้ทันทีโดยไม่มีข้อแม้และนักเรียนก็ยินยอม ส่วนผมยาวและหวดเคราทางโรงเรียนก็จะเตรียมมีดโกนหวด กระจกไว้ให้นักเรียน นักศึกษา จากการสังเกตและสัมภาษณ์นักเรียนนักศึกษาให้ข้อมูลว่าทางโรงเรียนได้กำหนดเป็นแนวปฏิบัติร่วมกันหากมีนักเรียนนักศึกษาคนใดฝ่าฝืนก็จะถูกดำเนินการลงโทษเหมือนกัน นักเรียน นักศึกษาส่วนใหญ่จึงมีระเบียบวินัยการแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน

1.1.3 ด้านการละเว้นจากสิ่งเสพติดและการพนัน จากการศึกษาดูงานของโรงเรียนต้นแบบ ได้มีการรณรงค์เกี่ยวกับการละเว้นจากสิ่งเสพติดและการพนัน ซึ่งจะเห็นได้จากบริเวณหน้าโรงเรียนจะมีป้ายประกาศของทางโรงเรียนที่ประกาศว่าครู อาจารย์ที่นี้ไม่ยุ่งเกี่ยวกับบุหรี่ 100 % นับเป็นการประกาศถึงนโยบายของโรงเรียนที่จะแสดงให้เห็นนักเรียนทราบว่าครูอาจารย์ของโรงเรียนก็ไม่ยุ่งเกี่ยวกับบุหรี่ ซึ่งถือเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียน

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษาดูงานในครั้งนี้ กลุ่มบุคลากรส่วนใหญ่เห็นว่าเป็นประโยชน์ในการพัฒนาโรงเรียน พัฒนานักเรียนนักศึกษาของโรงเรียนเป็นอย่างมาก ทำให้ได้แนวทางในการพัฒนานักเรียนนักศึกษา ตลอดจนได้รับประสบการณ์สูงขึ้น ดังตัวอย่างคำพูดต่อไปนี้

“...เราควรนำรูปแบบวิธีการดำเนินการในการพัฒนานักเรียนนักศึกษา มาใช้กับโรงเรียนของเรา เพราะมีแนวทางการปฏิบัติตนของนักเรียนนักศึกษาที่ชัดเจนมากขึ้น...”

(ครูผู้สอน. 20 เมษายน 2552 : แบบบันทึก)

“...การมาศึกษาดูงานในครั้งนี้มีประโยชน์มาก หากเราได้นำเอาความรู้ความเข้าใจในวิธีการดำเนินงานพัฒนานักเรียนของโรงเรียนต้นแบบมาประยุกต์ใช้กับโรงเรียนของเรา...”

(ผู้บริหาร โรงเรียน. 23 เมษายน 2552 : แบบบันทึก)

“...นโยบายการพัฒนาของเขาดีมาก เราคงต้องปรับปรุงวิธีการดำเนินการ และกล้าที่จะเปลี่ยนแปลงวิธีการในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนของเราหากเราต้องการเห็นนักเรียนนักศึกษาของเรามีบุคลิกที่ดี...”

(ครูงานปกครอง. 24 เมษายน 2552 : แบบบันทึก)

1.2 การอบรมเชิงปฏิบัติการให้แก่บุคลากรในโรงเรียนธีรภาคเทคโนโลยี กลุ่มผู้วิจัยได้จัดการอบรมเชิงปฏิบัติการ ในวันที่ 18 - 19 พฤษภาคม 2552 โดยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาดูงานของโรงเรียนต้นแบบมาศึกษา ประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนนักศึกษา โดยการอบรมเชิงปฏิบัติการในครั้งนี้ก็เพื่อกำหนดกลยุทธ์แนวทาง และหลักการร่วมกันในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้กับนักเรียนนักศึกษา ตลอดจนเป็นการปูพื้นฐานหรือทำความเข้าใจร่วมกันของบุคลากรในโรงเรียนในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ผลการอบรม พบว่า

1.2.1 ความรู้ความเข้าใจ กลุ่มผู้ร่วมวิจัย เกิดความรู้ความเข้าใจที่ตรงกันและปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกันเกี่ยวกับการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้กับนักเรียนนักศึกษา จากผลการดำเนินการดังกล่าวทำให้บุคลากรในโรงเรียนธีรภาคเทคโนโลยีมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ

แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้กับนักเรียนนักศึกษา ดังตัวอย่างที่กลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้แสดงความคิดเห็นไว้ดังนี้

“...การจัดอบรมในครั้งนี้เป็นประโยชน์อย่างมากทั้งในด้านการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ และเทคนิควิธีการในการพัฒนานักเรียนนักศึกษาของเราให้เป็นผู้ที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ดังที่ผู้ปกครองให้ความไว้วางใจส่งบุตรหลานมาเรียนที่โรงเรียนของเรา...”

(รองผู้อำนวยการ โรงเรียน. 18 พฤษภาคม 2552 : สัมภาษณ์)

“...การอบรมทำให้ได้ความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ในการนำไปพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนนักศึกษา โดยเฉพาะรูปแบบและเทคนิควิธีการใหม่ๆที่จะนำมาใช้ในการพัฒนา...”

(กลุ่มผู้ร่วมวิจัย. 18 พฤษภาคม 2552 : สัมภาษณ์)

1.2.2 ความตระหนัก กลุ่มผู้ร่วมวิจัย มีความตระหนักถึงความจำเป็นและเล็งเห็นความสำคัญในการที่จะหาหลักการ รูปแบบวิธีการต่างๆ ที่จะสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้กับนักเรียนนักศึกษา โดยพบว่า กลุ่มผู้ร่วมวิจัยมีความสนใจใฝ่เรียนรู้สูง กระตือรือร้น มีส่วนร่วมในกิจกรรมเป็นอย่างดี ดังตัวอย่างที่กลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้แสดงความคิดเห็นไว้ดังนี้

“...ได้เทคนิควิธีการที่ดีๆมากเลยครับ ถ้าหากเราทุกคนช่วยกันนำไปพัฒนานักเรียนของเราด้วยเทคนิคและวิธีการต่างๆเหล่านี้ นักเรียนของเราก็คงมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่สูงขึ้นครับ...”

(กลุ่มผู้ร่วมวิจัย. 18 พฤษภาคม 2552 : สัมภาษณ์)

“...ต่อไปนี่คงไม่ใช่หน้าที่ของคนใดคนหนึ่งแล้วครับที่จะพัฒนานักเรียน เป็นหน้าที่ของเราทุกคนครับ โดยมีวิธีการที่ตรงกัน ปฏิบัติด้วยวิธีการที่เป็นระบบ ร่วมกันเป็นทีมงานเดียวกันครับ...”

(กลุ่มผู้ร่วมวิจัย. 18 พฤษภาคม 2552 : สัมภาษณ์)

จากประโยชน์ที่ได้รับในการอบรมครั้งนี้ กลุ่มผู้ร่วมวิจัยส่วนใหญ่เห็นว่า เป็นประโยชน์และทำให้เกิดความรู้และประสบการณ์ และได้เสนอแนะ ตลอดจนแสดงความคิดเห็นว่า ในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนศึกษานั้น การดำเนินการด้วยการวางมาตรการ รูปแบบและวิธีการต่างๆให้นักเรียนปฏิบัติแล้ว ควรจัดกิจกรรมต่างๆควบคู่ไปกับแนวทางและวิธีการพัฒนานักเรียนนั้นๆ เช่น การเข้าค่ายพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม กิจกรรมคนดีศรีฟ้าทอง กิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดแทรกคุณธรรม เป็นต้น ดังจะเห็นได้จากตัวอย่างของการแสดงความคิดเห็นของนี้ กลุ่มผู้ร่วมวิจัย ดังนี้

“...ความรู้ที่ได้รับจากการอบรมถือว่าเป็นสิ่งที่เป็นประโยชน์ แต่การนำมาปฏิบัติจริงจะนำไปสู่การพัฒนาได้มากน้อยเพียงใด อาจต้องใช้เวลาในการพัฒนา ดังนั้นเราควรจะต้องจัดกิจกรรมต่างๆควบคู่กันไป เช่น การเข้าค่ายพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม...”

(กลุ่มผู้ร่วมวิจัย. 19 พฤษภาคม 2552 : สัมภาษณ์)

“...การปลูกฝังพฤติกรรมคุณธรรมในด้านต่างๆให้กับนักเรียนนักศึกษาถือเป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้ ดังนั้นกิจกรรมที่จะนำมาใช้ในการปลูกฝังพฤติกรรมคุณธรรมของนักเรียนนักศึกษาก็ควรจะมีควบคู่ไปกับการพัฒนาในลักษณะต่างๆ...”

(รองผู้อำนวยการโรงเรียน. 19 พฤษภาคม 2552 : สัมภาษณ์)

“...การอบรมทำให้ได้แนวทางในการพัฒนานักเรียนนักศึกษามากขึ้น แต่กิจกรรมต่างๆที่โรงเรียนดำเนินการอยู่ก็เป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญเช่นกัน ต้องดำเนินการต่อไป...”

(กลุ่มผู้ร่วมวิจัย. 19 พฤษภาคม 2552 : สัมภาษณ์)

1.3 การฝึกอบรม ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย ได้ดำเนินการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนนักศึกษา กรณีศึกษาโรงเรียนธีรภาคาเทคโนโลยี สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ ตามกรอบการศึกษาและพัฒนา โดยการฝึกอบรมนักเรียนนักศึกษา ให้เป็นผู้ที่มีคุณธรรมจริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์พัฒนาตนเองให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยดำเนินการ 5 กิจกรรม ดังนี้ กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมเข้าค่ายพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม รุ่นที่ 1 ระหว่างวันที่ 20 - 22 พฤษภาคม 2552 รุ่นที่ 2 ระหว่างวันที่ 27 - 29 พฤษภาคม 2552 ณ วัดกุฎีคำพระ ตำบลนานวล อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมคนดีศรีฟ้าทอง การแสดงออกถึงพฤติกรรมดีของนักเรียนนักศึกษา ดำเนินการระหว่างวันที่ 8 มิถุนายน 2552 - 31 สิงหาคม 2552 กิจกรรมที่ 3 กิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม ดำเนินการระหว่างวันที่ 8 มิถุนายน - 31 สิงหาคม 2552 กิจกรรมที่ 4 กิจกรรมโฮมรูม ดำเนินการระหว่างวันที่ 8 มิถุนายน - 31 สิงหาคม 2552 และกิจกรรมที่ 5 กิจกรรมการอบรมหน้าเสาธง ดำเนินการระหว่างวันที่ 8 มิถุนายน - 31 สิงหาคม 2552 สรุปผลการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนนักศึกษา โดยใช้กลยุทธ์การฝึกอบรม ผลปรากฏว่านักเรียนนักศึกษา ที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย มีความกระตือรือร้น ทุกคนมีความตั้งใจในการปฏิบัติตามกิจกรรมต่างๆที่จัดการอบรม ให้ความตั้งใจและใส่ใจในการพัฒนาตนเองตามกิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย ทำให้นักเรียนนักศึกษาของโรงเรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย มีความรู้ความเข้าใจในหลักธรรมคำสอน และประพฤติตนอยู่ในระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น มีวินัยและมีความซื่อสัตย์ แต่ก็พบว่ายังมีนักเรียนนักศึกษาจำนวนหนึ่งที่ยังมี

พฤติกรรมที่ขาดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งผู้ร่วมวิจัยได้เสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยวิธีการอื่นๆ ที่จะใช้พัฒนานักเรียนกลุ่มดังกล่าวต่อไป

ผลการฝึกอบรม มีข้อค้นพบ จากผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนนักศึกษาซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมาย จากการสัมภาษณ์ การสังเกต การสอบถาม จากการอบรม นักเรียนนักศึกษาส่วนใหญ่ ประพฤติและปฏิบัติตนเป็นคนดี เชื่อฟังครู อาจารย์ เคารพกฎระเบียบของโรงเรียน และประพฤติดนอยู่ในระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ ดังข้อมูลต่อไปนี้

“...นักเรียนให้ความกระตือรือร้นสนใจ ตั้งใจ ในการฝึกอบรมรับฟังคำแนะนำจากพระวิทยากรเป็นอย่างดีในระหว่างการฝึกอบรมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม แม้ช่วงแรกจะซุกซนอยู่บ้างก็ตาม...”

(พระวิทยากร .28 พฤษภาคม 2552 : สัมภาษณ์)

“...นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเองมากขึ้น สังเกตได้จากการแต่งกายที่ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนมากขึ้นหลังจากการไปเข้าค่ายอบรมแล้ว...”

(กลุ่มผู้ร่วมวิจัย. 20 มิถุนายน 2552 : สัมภาษณ์)

“...หลังการฝึกอบรมนักเรียนส่วนใหญ่ เวลาครูอบรมว่ากล่าวตักเตือน จะอยู่ในอาการสงบ ไม่แสดงกิริยาอาการก้าวร้าวต่อครูอาจารย์มากขึ้น...”

(กลุ่มผู้ร่วมวิจัย. 20 มิถุนายน 2552 : สัมภาษณ์)

“...คุณน้องเขาน่ารักมาก หลังจากกลับจากการฝึกอบรมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ดูจากเวลานั่งรถรับส่งของโรงเรียนกลับบ้านจะไม่แสดงพฤติกรรมก้าวร้าวกับพี่ๆ เพื่อนๆ มีน้ำใจมากขึ้น ค่ะ...”

(นักเรียนระดับชั้น ปวช. 3 . 20 มิถุนายน 2552 : สัมภาษณ์)

“...นักเรียนนักศึกษาผู้มีระเบียบวินัยมากขึ้น การบันทึกพฤติกรรมการฝ่าฝืนระเบียบวินัยของโรงเรียนลดลง นักเรียนที่เดินทางมาโรงเรียนด้วยรถจักรยานยนต์ก็มีความระมัดระวังเรียบร้อยมากขึ้น...”

(เจ้าหน้าที่ประจำงานปกครอง .22 มิถุนายน 2552 : สัมภาษณ์)

“...การเคารพกฎระเบียบของโรงเรียน หลังจากการเข้าค่ายพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมแล้ว นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ ทราบและพร้อมที่จะปฏิบัติตามกฎของโรงเรียน เช่น การแต่งกายที่ถูกต้องระเบียบของโรงเรียน มาโรงเรียนตรงเวลาเข้าแถวหน้าเสาธง แต่ก็ยังมีนักเรียนบางส่วนที่ยังมาไม่ทันเข้าแถว...”

(ผู้บริหาร โรงเรียน. 22 มิถุนายน 2552 : สัมภาษณ์)

สรุปผลการฝึกอบรม ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัย ได้สรุปผลการฝึกอบรม พัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนนักศึกษาโรงเรียนศรีภาคเทคโนโลยี นักเรียนกลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ ประพฤติปฏิบัติตนเป็นคนดี เชื่อฟังครู อาจารย์ เคารพกฎระเบียบของโรงเรียน ประพฤติตนอยู่ในระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ และมีความซื่อสัตย์

1.3.1 กิจกรรมการเข้าค่ายพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม เป็นการนำนักเรียนนักศึกษาไปฝึกปฏิบัติในเรื่องของการฝึกศีล 8 การปฏิบัติสมาธิ ในหลักสูตร พุทธศาสนากับวัดอุนิยมในการบริโภค ทางออกของสังคมไทย ตามแผนปฏิบัติการ จริยธรรม รุ่นที่ 1 ระหว่างวันที่ 20-22 พฤษภาคม 2552 นักเรียนจำนวน 280 คน รุ่นที่ 2 ระหว่างวันที่ 27-29 พฤษภาคม 2552 นักเรียนจำนวน 260 คน ณ วัดคู่คำพระ ตำบลนานวล อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด เป้าหมายเพื่อให้นักเรียนนักศึกษามีความรู้ความเข้าใจ และฝึกปฏิบัติในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยให้ความรู้เกี่ยวกับหลักธรรมคำสอนทางศาสนามาประพฤติปฏิบัติ ให้นักเรียนนักศึกษาเป็นคนที่มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความกตัญญูกตเวทีไม่เห็นแก่ตัว มีความอดทนอดกลั้น มีระเบียบวินัยในตนเอง มีความรับผิดชอบ ใช้จ่ายอย่างประหยัด ห่างไกลจากสิ่งเสพติดและอบายมุข ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนนักศึกษาด้วยกิจกรรมเข้าค่ายพัฒนาคุณธรรมของนักเรียนนักศึกษากลุ่มเป้าหมาย

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
ด้านความมีระเบียบวินัย			
1. นักเรียนได้ฝึกความมีระเบียบวินัยและความรับผิดชอบต่อตนเองมากขึ้น	4.17	.70	มาก
2. หลังจากเข้าร่วมโครงการนักเรียนตระหนักรู้และเห็นความสำคัญของการมีระเบียบวินัย	3.85	.97	มาก
รวมด้านความมีระเบียบวินัย	4.01	.79	มาก
ด้านความรับผิดชอบ			
1. มีกิจกรรมที่สอนให้นักเรียนได้เกิดจิตสำนึกในความมีคุณธรรมจริยธรรมต่อตนเองและสังคม	4.13	.76	มาก
2. นักเรียนรู้จักหน้าที่ของตนเองบนรากฐานแห่งคุณธรรมและจริยธรรมทางศาสนา	4.00	.84	มาก

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
3. นักเรียนรู้จักทำงานเป็นหมู่คณะและรับผิดชอบ ต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	3.88	.91	มาก
4. การฝึกปฏิบัติในกิจกรรมต่างๆ สอนให้นักเรียน เกิดความอดทนต่อความยากลำบาก	4.09	.84	มาก
5. นักเรียนเกิดสติและมีสมาธิมากยิ่งขึ้น สามารถ คิดวิเคราะห์เมื่อเจอปัญหา	3.98	.86	มาก
6. นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ใน ชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี	3.88	.86	มาก
รวมด้านความรับผิดชอบ	3.99	.83	มาก
ด้านความกตัญญูกตเวที			
1. นักเรียนมีความรู้มีความเข้าใจ ในสิ่งที่ควร ปฏิบัติเพื่อเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ และศิษย์ที่ดีของ ครู	4.20	.80	มาก
2. นักเรียนเกิดความรักและความกตัญญูกตเวทีต่อ พ่อแม่และครูอาจารย์มากขึ้น	4.20	.78	มาก
3. นักเรียนมีความเข้าใจถึงความรู้สึกของพ่อแม่ และ ครูอาจารย์ที่ได้อบรมสั่งสอนให้เป็นคนดีใน สังคม	4.07	.92	มาก
รวมด้านความกตัญญูกตเวที	4.16	.79	มาก
ด้านการละเว้นจากสิ่งเสพติดและการพนัน			
1. นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโทษของ อบายมุขทุกชนิด	4.28	.75	มาก
2. นักเรียนสามารถอธิบายวิธีการแก้ปัญหา เกี่ยวกับอบายมุขให้เพื่อนๆ ได้รับทราบ	4.01	.77	มาก
3. นักเรียนสามารถลด ละ เลิก อบายมุขและสิ่งที่ไม่ดีได้	3.93	1.02	มาก

รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
4. หากนักเรียนเจอเพื่อนที่คิดสิ่งเสพติดนักเรียนสามารถแนะนำวิธีการลด ละ เลิก สิ่งเสพติดนั้นได้	3.83	1.07	มาก
รวมด้านการละเว้นจากสิ่งเสพติดและการพนัน	4.05	.80	มาก
ด้านความประหยัด			
1. นักเรียนรู้จักวิธีการใช้จ่ายเงินเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด	4.08	.87	มาก
2. นักเรียนเห็นคุณค่าของการประหยัดและอดออมมากขึ้น	4.11	.84	มาก
3. นักเรียนมีสติ ปัญญา รู้เท่าทันกิเลส และปัญหาที่เกิดขึ้น	3.92	.99	มาก
รวมด้านความประหยัด	4.04	.90	มาก
ด้านความซื่อสัตย์			
1. หลังการอบรมนักเรียนจะซื่อสัตย์ต่อตนเอง ครอบครัว และสังคมให้มากขึ้น	4.01	.94	มาก
2. นักเรียนกล้ารับผิดชอบและรู้จักแก้ปัญหาหรือข้อขัดแย้งโดยใช้หลักธรรมและความคิดสร้างสรรค์	3.82	1.03	มาก
รวมด้านความซื่อสัตย์	3.92	1.00	มาก
รวมทั้ง 6 ด้าน	4.02	.68	มาก

จากตารางที่ 6 พบว่า ผลการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน นักศึกษาโดยการจัดกิจกรรมเข้าค่ายพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ผลการปฏิบัติของนักเรียนนักศึกษาต่อการจัดกิจกรรมโดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.02$ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = .68) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านความกตัญญู กตเวที ระดับมาก (ค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.16$ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = .79) ด้านการละเว้นจากสิ่งเสพติดและการพนัน ระดับมาก (ค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.05$ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = .80) และด้านประหยัด ระดับมาก (ค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.04$ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = .78) ตามลำดับ

ผลการพัฒนา จากกิจกรรมการเข้าค่ายพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมด้วยความตั้งใจ รับฟังการบรรยายและการฝึกปฏิบัติอย่างมีระเบียบวินัย ทุกคนรับผิดชอบในกิจกรรมที่พระวิทยากรมอบหมาย ทั้งในระหว่างการฝึกปฏิบัติและการปฏิบัติในตอนเช้ามี

นักเรียนก็สามารถตื่นมาปฏิบัติด้วยความพร้อมเพียง มีความกระตือรือร้น และทุกคนมีความสุขที่ได้เข้าร่วมรับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ในครั้งนี้ ดังข้อมูลต่อไปนี้

“...จากการสังเกตนักเรียนโรงเรียนธีรภาคเทคโนโลยีที่เข้ารับการอบรมพัฒนาคุณธรรม ทั้งสองรุ่น ส่วนใหญ่ตั้งใจฟังตั้งใจปฏิบัติ และร่วมกิจกรรมดีมาก แม้ว่าในช่วงแรกๆจะคุยกันบ้าง...”

(พระวิทยากร. 29 พฤษภาคม 2552 : สัมภาษณ์)

“...ดีครับ รู้สึกประทับใจ เป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์มาก ทำให้จิตใจสูงขึ้น รู้จักบาป บุญคุณโทษ รู้รักให้อภัย มีความอดทนอดกลั้น น่าจะจัดขึ้นอีกทุกๆปี...”

(นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย. 29 พฤษภาคม 2552 : สัมภาษณ์)

“...เป็นโครงการที่ดีมากรู้สึกมีสติ มีความอดทนอดกลั้น มีระเบียบวินัย รู้จักการให้ และได้แนวทางในการปฏิบัติตนและประพฤติตนในชีวิตประจำวัน รู้จักใช้จ่ายอย่างประหยัด ไม่ฟุ่มเฟือย...”

(นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย. 29 พฤษภาคม 2552 : สัมภาษณ์)

“...ประโยชน์ที่ได้คือ หลักธรรมคำสอนต่างๆ ที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ และการทำสมาธิก็สามารถนำไปใช้ในโรงเรียนได้เป็นอย่างดี ทำให้เรามีสติมากขึ้น...”

(นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย. 29 พฤษภาคม 2552 : สัมภาษณ์)

“...อยากให้มีการจัดกิจกรรมการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมให้นักเรียนทุกปี จะได้เป็นการฝึกความรับผิดชอบของนักเรียนนักศึกษาด้วย...”

(นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย. 29 พฤษภาคม 2552 : สัมภาษณ์)

“...ครูถามความคิดเห็นนักเรียนกลุ่มเป้าหมายเกี่ยวกับการไปเข้าค่ายพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ว่าทุกคนมีความพร้อมที่จะเข้ารับการอบรมหรือไม่ นักเรียนส่วนใหญ่พร้อมและเต็มใจที่จะเข้ารับการอบรม...”

(ผู้ร่วมวิจัย. 22 พฤษภาคม 2552 : สัมภาษณ์)

“...การเคารพกฎระเบียบของโรงเรียน หลังจากที่ได้กลับมาจากการเข้าค่ายพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมแล้ว นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจและทราบ พร้อมทั้งจะปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน เช่น การแต่งกายให้ดูกระเป๋ย การมาเข้าแถวให้ทันเวลา แต่ก็ยังมีนักเรียนจำนวนหนึ่งยังคงฝ่าฝืนระเบียบวินัยและมาโรงเรียนสาย...”

(ผู้บริหาร โรงเรียน. 1 มิถุนายน 2552 : สัมภาษณ์)

1.3.2 กิจกรรมคนดีศรีฟ้าทอง ผู้วิจัย ผู้ร่วมวิจัย กลุ่มเป้าหมาย ได้ดำเนินการตั้งแต่วันที่ 8 มิถุนายน 2552 - 28 สิงหาคม 2552 ด้วยการจัดกิจกรรมที่ให้นักเรียนนักศึกษาได้แสดงพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ นำความรู้ความสามารถมาเผยแพร่ และถ่ายทอดให้กับนักเรียนนักศึกษา ซึ่งเป็นกิจกรรมให้กลุ่มเป้าหมาย ได้ร่วมกันทำความดี โดยการบันทึกพฤติกรรมที่ได้ทำความดีลงในสมุดระเบียบสะสมความดี จึงพบว่านักเรียนมี

ความกระตือรือร้นในการบันทึกข้อมูลการทำความดีทั้งที่บ้านและโรงเรียน และจากการที่ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้สังเกตพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนจากกลุ่มเป้าหมาย โดยใช้เครื่องมือแบบสังเกตเก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 14 สิงหาคม 2552 ถึงวันที่ 21 สิงหาคม ดังข้อมูลตารางที่ 7 ตารางที่ 7 แสดงผลการสังเกตพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนนักศึกษาจากกลุ่มเป้าหมาย ในโครงการเยาวชนคนดีศรีฟ้าทอง

พฤติกรรมความมีวินัยในตนเอง	ปฏิบัติเฉลี่ยร้อยละ
ด้านการรักษาความสะอาดร่างกายที่อยู่อาศัย สถานศึกษาและชุมชน	
1. มีส่วนร่วมในการรักษาความสะอาดห้องเรียนห้องปฏิบัติการและโรงฝึกงาน	75.55
2. มีส่วนร่วมและรับผิดชอบในการรักษาความสะอาด ชุมชน	66.66
3. แต่งกายสะอาดเรียบร้อย	86.66
รวมเฉลี่ย	76.29
ด้านการมีจิตสำนึกและร่วมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	
1. มีส่วนร่วมในการพัฒนาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน และชุมชน	71.11
2. ดูแลรักษาสภาพแวดล้อม เช่น ไม้ทิ้งขยะ ของเสีย ลงบนพื้นและแม่น้ำลำคลอง	82.22
3. ดูแลปิดน้ำ ไฟฟ้า เมื่อเลิกใช้	68.88
รวมเฉลี่ย	74.07
ด้านการมีวิถีชีวิตประชาธิปไตย	
1. มีส่วนร่วมในกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยของ สถานศึกษา	86.66
2. กล้าแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล	73.33
3. ยอมรับฟังความคิดเห็นตามมติของกลุ่ม	86.66
รวมเฉลี่ย	82.22
ด้านการประหยัด ออม และนิยมไทย	
1. ใช้จ่ายอย่างประหยัด เช่น ไม้ใช้เสื้อผ้าหรือเครื่องแต่งกายที่มีราคาแพง	88.88
2. ได้เข้าร่วมกิจกรรมสหกรณ์และร้านค้าของสถานศึกษา	62.22
3. ออมทรัพย์ในรูปแบบต่างๆ	82.22
รวมเฉลี่ย	77.77
ด้านการมีคุณธรรมและปฏิบัติตนตามหลักของศาสนาที่ตนนับถือ	
1. เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ	93.33

พฤติกรรมความมีวินัยในตนเอง	ปฏิบัติเฉลี่ยร้อยละ
2. ปฏิบัติตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ	88.88
3. ทำความดีตามข้อปฏิบัติของศาสนา	95.55
รวมเฉลี่ย	92.59
ด้านการปฏิบัติตนเป็นผู้มีมารยาทแบบไทย	
1. ปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทย เช่น รู้จักไปลามาไหว้	84.44
2. แสดงความเคารพต่อบุคคลต่อสถานที่ได้ถูกต้อง	86.66
3. มีกิริยาเรียบร้อย สง่างาม ทั้งการขึ้น เดิน นั่ง	73.33
รวมเฉลี่ย	81.48
ด้านการมีวินัยจราจร	
1. ปฏิบัติตามวินัยจราจรของสถานศึกษา	71.11
2. ปฏิบัติเพื่อความปลอดภัยของตนเอง	93.33
รวมเฉลี่ย	82.22
ด้านการเป็นคนตรงต่อเวลา รับผิดชอบต่อหน้าที่	
1. เข้าเรียนตรงเวลา	53.33
2. มาเรียน - กลับบ้านตรงเวลา	71.11
3. ส่งงานตามเวลาที่กำหนด มาตรงเวลานัดหมายอื่นๆ	62.22
รวมเฉลี่ย	62.22
ด้านการปฏิบัติตนตามกฎระเบียบ และข้อบังคับของสถานศึกษาและชุมชน	
1. ปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อตกลงของสถานศึกษา	86.66
2. แต่งกายถูกต้องตามระเบียบที่สถานศึกษากำหนด	68.88
3. ไม่ก่อเหตุทะเลาะวิวาท เล่นการพนัน	86.66
รวมเฉลี่ย	80.74
ด้านการไม่พัวพันสิ่งเสพติดให้โทษ	
1. ไม่สูบบุหรี่	73.33
2. ไม่ดื่มสุราและเครื่องดื่มอื่น ๆ ที่มีแอลกอฮอล์ผสม	64.44
3. ไม่เสพยาเสพติด	84.44
รวมเฉลี่ย	74.07
รวมเฉลี่ยร้อยละ	78.23

จากตารางที่ 7 พบว่า โดยภาพรวมนักเรียนมีพฤติกรรมความมีวินัยในตนเอง ในกิจกรรมคนดีศรีฟ้าทอง เฉลี่ยร้อยละ 78.23 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ด้านการมีคุณธรรมและปฏิบัติตนตามหลักของศาสนาที่ตนนับถือ ค่าเฉลี่ยร้อยละ 92.59 ด้านการมีวิถีชีวิตประชาธิปไตย ค่าเฉลี่ยร้อยละ 82.22 และด้านการมีวินัย จรรยา ค่าเฉลี่ยร้อยละ 82.22 ตามลำดับ

ผลการดำเนินกิจกรรมคนดีศรีฟ้าทอง พบว่า นักเรียนนักศึกษาในกลุ่มเป้าหมายได้ แสดงออกถึงการกระทำความดี และมีความกระตือรือร้นในการจดบันทึกลงในสมุดระเบียบสะสม ความดี ทั้งที่อยู่ที่บ้านและการมาเรียน ดังข้อมูลต่อไปนี้

“...การบันทึกความดีถือได้ว่าเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาตนเอง โดยการบันทึกเพื่อ จดจำสิ่งดีๆที่เคยปฏิบัติและสามารถปฏิบัติสิ่งดีๆต่อไปให้เกิดประโยชน์ต่อจิตใจของตนเองและเกิด ความสุขที่บริสุทธิ์จากการคิดดี การพูดดี การทำความดี อย่างต่อเนื่องเป็นประจำ...”

(กลุ่มเป้าหมาย. 22 กรกฎาคม 2552 : สัมภาษณ์)

“... การบันทึกความดี เป็นเรื่องมือที่ตีมาก เพราะจะเป็นตัวกำหนดให้นักเรียน นักศึกษาได้แสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์และหากนักเรียนนักศึกษาได้กระทำความดีบ่อยๆ และมีการ จดบันทึกความดีนั้นๆ ก็จะกลายเป็นการกระทำที่เป็นเรื่องปกติของเขาตลอดไป...”

(ผู้บริหารโรงเรียน. 22 กรกฎาคม 2552 : สัมภาษณ์)

“...กิจกรรมดังกล่าวสามารถใช้ได้ผลดีมากในระยะแรกๆ เมื่อดำเนินการไปได้ในระยะหนึ่ง สังเกตแล้วปรากฏว่าความสนใจของนักเรียนนักศึกษาลดลง หากครูไม่ได้กระตุ้นก็จะค่อยๆลดลงไป เรื่อยๆ...”

(ผู้ร่วมวิจัย. 22 กรกฎาคม 2552 : สัมภาษณ์)

“...นักเรียนเข้าใจถึงวิธีการและสิ่งที่ควรบันทึกลงในสมุด และให้บันทึกทุกครั้งที่ได้ทำความ ดี ครูก็จะตรวจและเขียนให้กำลังใจนักเรียนที่บันทึกความดีได้ถูกต้องชัดเจนพร้อมทั้งอ่านและ ประกาศความดีนั้นให้เพื่อนๆได้รับฟังในคาบโฮมรูม ...”

(ผู้ร่วมวิจัย. 18 สิงหาคม 2552 : สัมภาษณ์)

1.3.3 กิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม หรือพัฒนา

คุณธรรมจริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของครูผู้สอน เช่น การเรียนการสอน กิจกรรม ลูกเสือ กิจกรรมชมรม เป็นต้นโดยได้ดำเนินการตั้งแต่วันที่ 8 มิถุนายน - 28 สิงหาคม 2552 ด้วยการส่งเสริมให้ผู้ร่วมวิจัยได้สอดแทรกบูรณาการคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์กับ รายวิชาที่รับผิดชอบให้กับนักเรียนนักศึกษาในกลุ่มเป้าหมาย ได้ประพฤติปฏิบัติตนในสิ่งที่ดีงาม เป็นผู้ ที่มีวินัย มีความรับผิดชอบ มีความซื่อสัตย์ และมีความกตัญญูกตเวที ขณะเดียวกันครูแสดง ความรู้สึกรักยกย่องชมเชยนักเรียนนักศึกษาที่ทำความดี มีวินัย และมีความรับผิดชอบ ดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลการจัดกิจกรรมการสอนควบคู่การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนนักศึกษา

กิจกรรม	\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1. ครูผู้สอนอบรมสั่งสอนคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนควบคู่กับกิจกรรมการเรียนการสอน	4.16	.73	มาก
2. ครูผู้สอน ยกตัวอย่างเรื่องราวในชีวิตจริงมาใช้อบรมสั่งสอนคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน	4.10	.76	มาก
3. ครูผู้สอน มอบหมายให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าที่เกี่ยวข้องกับเรื่องคุณธรรมจริยธรรม	3.92	.91	มาก
4. ครูผู้สอนยกย่องชมเชยหรือให้รางวัล แก่นักเรียนที่มีความประพฤติดี	3.92	.96	มาก
5. ครูผู้สอนมีการพูดให้นักเรียนมีกำลังใจมุ่งมั่นที่จะพัฒนาตนเองให้เป็นคนดี	4.15	.77	มาก
6. ครูผู้สอนใช้คำพูดที่นุ่มนวลในการว่ากล่าวตักเตือนนักเรียนที่มีปัญหาความประพฤติ	3.81	.96	มาก
7. ครูผู้สอนว่ากล่าว ตักเตือนนักเรียนไม่พรั้มพริ้งงานนักเรียนเคยชิน และเบื่อหน่าย	3.78	1.08	มาก
8. ครูผู้สอน ใส่ใจ ต่อการ แก้ปัญหา ความประพฤติที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน	4.04	.83	มาก
9. ครูผู้สอนมีความปรารถนาดีอย่างจริงใจต่อ การอบรมสั่งสอนคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน	4.08	.81	มาก
10. ครูผู้สอนประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องคุณธรรมจริยธรรม	4.09	.91	มาก
รวม	4.12	.70	มาก

จากตารางที่ 8 พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูได้มีการ สอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมในการเรียนการสอน ได้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.12$ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = .70) และเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจาก มากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ ครูผู้สอนอบรมสั่งสอนคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนควบคู่กับการ กิจกรรมการเรียนการสอน ระดับมาก (ค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.16$ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = .73) ครูผู้สอนมีการพูดให้นักเรียนมีกำลังใจมุ่งมั่นที่จะพัฒนาตนเองให้เป็นคนดี ระดับมาก (ค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.15$ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = .77) และครูผู้สอนยกตัวอย่างเรื่องราวในชีวิตจริงมาใช้ อบรมสั่งสอนคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน ระดับมาก (ค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.10$ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = .76) ตามลำดับ ผลจากการดำเนินกิจกรรม พบว่า นักเรียนนักศึกษาที่มีขวัญกำลังใจและมีความมั่นใจในการประพฤติตนเป็นคนดี มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ มีคุณธรรมจริยธรรม มีความกระตือรือร้นและมีความสุขในการเรียนรู้ ยอมรับเงื่อนไข กฎกติกาในการเรียนการสอน ดังจะ เห็นได้จากตัวอย่างของการแสดงความคิดเห็นของนักเรียนนักศึกษากลุ่มเป้าหมาย ดังนี้

“...การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทุกรายวิชาของครูผู้สอนจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้อง สอดแทรกเรื่องคุณธรรมจริยธรรม ระเบียบวินัยในตนเอง โดยเฉพาะวิชาลูกเสือเนตรนารี พลศึกษา และอื่นๆ และผู้ร่วมวิจัยทุกคนต้องทำตัวให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน...”

(ผู้บริหาร โรงเรียน. 10 มิถุนายน 2552 : สัมภาษณ์)

“...โรงเรียนต้องติดตามเยี่ยมบ้านนักเรียนนักศึกษาให้ใกล้ชิดและสม่ำเสมอ เพื่อช่วยกัน แก้ไขปัญหาของนักเรียนนักศึกษา ขณะเดียวกัน โรงเรียนควรจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่าง มีประสิทธิภาพ...”

(ผู้ร่วมวิจัย. 30 กรกฎาคม 2552 : สัมภาษณ์)

“...ช่วงท้ายชั่วโมงหรือก่อนเรียนอาจารย์จะอบรม ตักเตือนและเน้นย้ำเรื่องคุณธรรมต่างๆ และการปฏิบัติตนให้เป็นคนดีทุกๆ ชั่วโมงเลยครับ...”

(นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย. 25 สิงหาคม 2552 : สัมภาษณ์)

“...ครูได้อบรมให้คำแนะนำในการประพฤติปฏิบัติตนให้เหมาะสม เช่น การตรงต่อเวลา การช่วยเหลือผู้ปกครองในการทำงาน และการคบเพื่อนต่างเพศของวัยรุ่น บางครั้งก็ยกตัวอย่างกรณี ต่างๆในชีวิตจริงมาใช้อบรมพวกเรา...”

(นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย. 25 สิงหาคม 2552 : สัมภาษณ์)

“...เวลานี้สังคมต้องการคนดีมีคุณธรรม โรงเรียนมีบทบาทที่จะพัฒนาให้นักเรียนมีคุณธรรม หากผู้บริหารโรงเรียนมุ่งมั่นและให้ความสำคัญในเรื่องนี้ถือว่าเป็นสิ่งที่ดี โรงเรียนก็มีคุณภาพ ผู้ปฏิบัติก็มีแนวทางการพัฒนานักเรียนที่เป็นแนวทางเดียวกัน...”

(ผู้ร่วมวิจัย. 25 สิงหาคม 2552 : สัมภาษณ์)

“...ครูบอกพวกเราเสมอเมื่อเขามาสอนว่า ก่อนออกจากห้องเรียนช่วยกันจัดโต๊ะเก้าอี้ให้เป็นระเบียบเรียบร้อย ตำรวจขณะที่อยู่ได้โต๊ะช่วยกันเก็บ และก่อนออกจากห้องเรียนทุกครั้งช่วยกันปิดพัดลมและปิดไฟด้วย...”

(นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย. 25 สิงหาคม 2552 : สัมภาษณ์)

1.3.4 กิจกรรมโฮมรูม คือกิจกรรมที่ครูประจำชั้นจะได้พบปะกับนักเรียน นักศึกษาในการแนะนำ ชี้แจง และได้สอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตลอดจนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และรับทราบปัญหาของนักเรียนนักศึกษาเป็นรายบุคคล เพื่อนำไปหาวิธีการแก้ไขปัญหานั้นแต่ละรายบุคคล โดยกำหนดให้ครูที่ปรึกษาเข้าพบปะนักเรียนนักศึกษา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 ในคาบที่ 6 ทุกวันพุธ ซึ่งจะช่วยอาจารย์ที่ปรึกษาให้การดูแลช่วยเหลือนักเรียนและดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีบรรยากาศเสมือนบ้าน ที่มีอาจารย์ที่ปรึกษา และนักเรียนเป็นสมาชิกในครอบครัวเดียวกัน

ผลการดำเนินกิจกรรม พบว่า จากการที่ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้สังเกตและ สัมภาษณ์นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย พบว่านักเรียนนักศึกษาส่วนใหญ่มีความกระตือรือร้นในการที่จะได้ เข้าไปพบปะพูดคุยกับอาจารย์ที่ปรึกษา และแสดงความเป็นกันเอง มีพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปใน ทิศทางที่ดี ทั้งการมาเรียน การเข้าเรียน การแต่งกาย เชื่อฟังคำสั่งสอนของครู มีน้ำใจให้การ ช่วยเหลืออาจารย์ที่ปรึกษาในการทำกิจกรรมต่างๆเป็นอย่างดี ดังจะเห็นได้จากตัวอย่างของการแสดง ความคิดเห็นของนักเรียนนักศึกษาและกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ดังนี้

“...กิจกรรมโฮมรูมเป็นกิจกรรมที่ดีมาก เพราะเป็นกิจกรรมที่นักเรียนนักศึกษาและครูที่ ปรึกษามีโอกาสได้พบปะพูดคุยและช่วยเหลือนักเรียนในเรื่องต่างๆ เพราะครูที่ปรึกษาบางคนไม่ได้ สอนนักเรียนนักศึกษาก็จะใช้โอกาสนี้ในการดูแลและให้การช่วยเหลือนักเรียน...”

(กลุ่มผู้ให้ข้อมูล. 22 กรกฎาคม 2552 : สัมภาษณ์)

“...เป็นกิจกรรมที่ดีครับ มีปัญหาสงสัยอะไร ก็จะได้สอบถามครูที่ปรึกษาของเรา ซึ่งที่ผ่าน มาครูก็ให้คำแนะนำพวกเรามาโดยตลอด พวกเราส่วนใหญ่ให้ความเคารพเชื่อฟังครูและพร้อมที่จะ ช่วยเหลือครูของพวกเราทุกคนครับ...”

(นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย. 22 กรกฎาคม 2552 : สัมภาษณ์)

“...จริงๆ แล้วกิจกรรมโฮมรูมเป็นกิจกรรมที่ดีและมีประโยชน์มากในปัจจุบันนี้ เพราะ นักเรียนนักศึกษาของเรา มีปัญหาที่หลากหลาย การที่ครูที่ปรึกษาสามารถเข้าไปนั่งอยู่ในใจของ นักเรียนในที่ปรึกษาของตนเองได้ ก็จะสามารถช่วยเหลือนักเรียนนักศึกษาของตนเองได้เป็นอย่างดี ค่ะ...”

(ผู้บริหารโรงเรียน. 22 กรกฎาคม 2552 : สัมภาษณ์)

“...กิจกรรม โสมรุมเป็นเพียงกิจกรรมที่จะได้ศึกษาพฤติกรรม รับทราบปัญหาของนักเรียน เพื่อนำไปสู่การดูแลช่วยเหลือ ดังนั้น โรงเรียนควรติดตาม ออกเยี่ยมบ้านของนักเรียนเพื่อช่วยกัน แก้ปัญหา...”

(กลุ่มผู้ให้ข้อมูล. 22 กรกฎาคม 2552 : สัมภาษณ์)

“...ศิครับได้ใกล้ชิดครู ได้รู้ข่าวสารโดยละเอียดจากครูที่ปรึกษาของเรา และเป็นชั่วโมงที่เรา มีโอกาสได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการทำกิจกรรมกลุ่ม ได้รับทราบปัญหาของเพื่อนร่วมห้อง...”

(นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย. 22 กรกฎาคม 2552 : สัมภาษณ์)

1.3.5 กิจกรรมการอบรมหน้าเสาธง ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้ร่วมกันส่งเสริมและ พัฒนานักเรียนนักศึกษา โดยได้ดำเนินการตั้งแต่เดือนมิถุนายน - เดือนสิงหาคม 2552 ในระหว่าง เวลา 08.20 น. – 08.40 น. ของทุกวัน ผู้ร่วมวิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบรายชื่อผู้เข้าร่วมกิจกรรม ทุกวัน เพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนนักศึกษา มาโรงเรียนให้ทันเช้าแถวเคารพธงชาติ โดยให้มาเข้า แถวเคารพธงชาติ อย่างน้อยร้อยละ 80 โดยมอบหมายให้ครูเวรของแต่ละวันทำหน้าที่อบรมปลูกฝัง คุณธรรมจริยธรรมที่นักเรียนนักศึกษาจะต้องประพฤติปฏิบัติ ความรับผิดชอบ การมีวินัยในตนเอง การแต่งกายมาโรงเรียนสอดคล้องกับข่าวสารประจำวัน และงานกิจกรรมได้วางมาตรการในการ ตรวจสอบผู้เข้าร่วมกิจกรรม ทำให้นักเรียนนักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจและปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ให้เป็นคนดีมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่สังคมต้องการทุกคน ดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 แสดงผลการเข้าร่วมกิจกรรมการอบรมหน้าเสาธงของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ปวช. 1

พฤติกรรมความมีวินัยในตนเอง	\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
ด้านความรับผิดชอบ			
1. นักเรียนมาถึงโรงเรียนก่อนเคารพธงชาติ	4.10	.72	มาก
2. นักเรียนได้รับการฝึกฝน อบรมเรื่อง การตรงต่อเวลาเป็นประจำสม่ำเสมอ	4.13	.84	มาก
3. นักเรียนตระหนักและให้ความสำคัญต่อการมาเข้าแถวเคารพธงชาติ	4.00	.88	มาก
รวมด้านความรับผิดชอบ	4.04	.76	มาก
ด้านความมีระเบียบวินัย			
1. นักเรียนใส่เครื่องแบบถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนมาเข้าแถวเคารพธงชาติ	3.84	.83	มาก

พฤติกรรมความมีวินัยในตนเอง	\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
2. นักเรียนได้รับการฝึกฝนเรื่องความมีระเบียบวินัยในการมาเข้าแถวเคารพธงชาติ	4.25	.88	มาก
3. นักเรียนมีระเบียบวินัยในตนเองเพิ่มมากขึ้น	4.17	.72	มาก
รวมด้านความมีระเบียบวินัย	4.00	.64	มาก
ด้านความซื่อสัตย์			
1. ครูอาจารย์ได้ฝึกฝน อบรม กระตุ้นนักเรียนในเรื่องความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ต่อผู้อื่น	4.17	.96	มาก
2. นักเรียนตระหนักและเห็นความสำคัญของความซื่อสัตย์	4.06	.93	มาก
3. นักเรียนมีความซื่อสัตย์ ต่อตนเอง ต่อผู้อื่น	3.87	.93	มาก
รวมด้านความซื่อสัตย์	4.01	.80	มาก
ด้านความประหยัด			
1. ครูอาจารย์ได้ฝึกฝน อบรม กระตุ้นนักเรียนในเรื่องความประหยัด	3.89	.88	มาก
2. นักเรียนตระหนักและเห็นความสำคัญของความประหยัด	3.85	.87	มาก
3. นักเรียนเป็นผู้ที่มีความประหยัด	3.47	.89	ปานกลาง
รวมด้านความประหยัด	3.68	.64	มาก
ด้านการละเว้นจากการสิ่งเสพติดและการพนัน			
1.ครูอาจารย์ได้ฝึกฝน อบรม กระตุ้นนักเรียนในเรื่องการละเว้นจากสิ่งเสพติดและการพนัน	3.75	.77	มาก
2. นักเรียนตระหนักและเห็นความสำคัญของการละเว้นจากสิ่งเสพติดและการพนัน	4.02	.87	มาก
3. นักเรียนเป็นผู้ที่ไม่ยุ่งเกี่ยวกับสิ่งเสพติดและการพนัน	4.01	.96	มาก
รวมด้านการละเว้นจากการสิ่งเสพติดและการพนัน	3.87	.62	มาก

พฤติกรรมความมีวินัยในตนเอง	\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
ด้านความกตัญญูทเวที			
1. ครูอาจารย์ได้ฝึกฝน อบรม กระตุ้นนักเรียนในเรื่องความกตัญญูทเวที	3.92	.85	มาก
2. นักเรียนตระหนักและเห็นความสำคัญของการกตัญญูทเวทีต่อบิดามารดา ครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณ	3.99	.78	มาก
3. นักเรียนเป็นผู้ที่มีความกตัญญูทเวทีต่อบิดามารดา ครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณ	4.18	.84	มาก
รวมด้านความกตัญญูทเวที	4.05	.68	มาก
รวมทั้ง 6 ด้าน	4.05	.57	มาก

จากตารางที่ 9 พบว่า โดยภาพรวมการจัดกิจกรรมการอบรมหน้าเสาธงและสอดแทรกคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้กับนักเรียนนักศึกษา นักเรียนนักศึกษปฏิบัติในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.05$ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = .57) และเมื่อพิจารณารายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านความกตัญญูทเวที ระดับมาก (ค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.05$ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = .68) ด้านความรับผิดชอบ ระดับมาก (ค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.04$ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = .76) และด้านความซื่อสัตย์ ระดับมาก (ค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.01$ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = .80) ตามลำดับ

ผลการดำเนินกิจกรรมการอบรมหน้าเสาธง พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ตระหนักและให้ความสำคัญของกิจกรรมเข้าแถวเคารพธงชาติของทุกวัน ทำให้นักเรียนนักศึกษา กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ และรับทราบข่าวสารที่โรงเรียนประกาศแจ้ง ตลอดจนตระหนักถึงความสำคัญของการมาร่วมกิจกรรมที่เป็นการแสดงออกถึง 3 สถาบันหลักที่ชาวไทยทุกคนพึงปฏิบัติและให้ความเคารพ คือ ชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ดังคำกล่าวของนักเรียนนักศึกษา และผู้ร่วมวิจัย ดังนี้

“...การเข้าแถวตอนเช้าหน้าเสาธงเป็นพิธีกรรมอันศักดิ์สิทธิ์ที่ครูและนักเรียนต่างมาร่วมกันแสดงความเคารพต่อสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ด้วยสำนึกแห่งความเป็นคนไทย ด้วยจิตใจที่เป็นสมาธิแน่วแน่และร่วมกันประกอบพิธีกรรมด้วยความตั้งใจ...”

(ผู้ร่วมวิจัย. 10 มิถุนายน 2552 : สัมภาษณ์)

“...การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมหรือระเบียบวินัยให้กับนักเรียนนักศึกษาต้องทำทุกวัน ทำ
 ทุกๆช่องทางที่จะก่อให้เกิดการเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนนักศึกษา ซึมซับความรู้ความเข้าใจ และนำไป
 ประพฤติปฏิบัติ...”

(ผู้ร่วมวิจัย. 10 มิถุนายน 2552 : สัมภาษณ์)

“...นักเรียนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญของการเข้าร่วมกิจกรรมเคารพธงชาติ แต่ก็ยังมีนักเรียน
 นักศึกษาส่วนหนึ่งที่ยังไม่ตระหนักและให้ความสำคัญของการเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว ซึ่งครู
 อาจารย์ ก็ต้องคอยกระตุ้นด้วยวิธีการต่างๆ...”

(ผู้ร่วมวิจัย. 10 มิถุนายน 2552 : สัมภาษณ์)

“...ครู อาจารย์ ทุกท่านที่ทำหน้าที่ให้ข้อมูลข่าวสารประจำวัน ท่านได้พูดในเรื่องที่เป็น
 ประโยชน์ทุกวัน ทั้งเรื่องที่มีสาระ และข่าวสารแจ้งให้ทราบ แต่ทุกท่านก็จะไม่ลืมสอดแทรก
 เกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม การประพฤติปฏิบัติตน...”

(นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย. 10 กรกฎาคม 2552 : สัมภาษณ์)

ระยะที่ 3 ผลการประเมินการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนนักศึกษา โรงเรียนธีรภาดาเทคโนโลยี

การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยโรงเรียนธีรภาดา
 เทคโนโลยี โดยใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ซึ่งได้จัดกิจกรรมต่างๆขึ้นเพื่อใช้ในการพัฒนานักเรียน
 กลุ่มเป้าหมาย ผู้วิจัยจึงได้เชิญหัวหน้าแผนกวิชาในแต่ละแผนกวิชา มาร่วมประเมินผลการพัฒนา
 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนนักศึกษา ร่วมวิพากษ์ วิเคราะห์ วิเคราะห์ และสรุปผลการ
 พัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนนักศึกษา โรงเรียนธีรภาดา
 เทคโนโลยี ว่าประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด ในวันที่ 21 - 30 สิงหาคม 2552 ระหว่างเวลา
 09.30 - 16.30 น. ณ อาคารอำนวยการ โรงเรียนธีรภาดาเทคโนโลยี ตลอดจนการให้ข้อเสนอแนะ
 เพื่อปรับปรุงแก้ไข โดยคณะกรรมการประเมินประเมินผลการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ
 นักเรียนนักศึกษา จากการดำเนินการประเมินของคณะกรรมการประเมิน ดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการประเมินผลการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์
ของนักเรียนนักศึกษา

กิจกรรม	\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1. โรงเรียนจัดให้มีการสำรวจปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน	3.55	.82	มาก
2. โรงเรียนมีคำสั่งแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนนักศึกษา	4.00	.77	มาก
3. โรงเรียนมีโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนนักศึกษา	3.91	.83	มาก
4. โรงเรียนมีสิ่งเอื้ออำนวยต่อการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนนักศึกษาอย่างเพียงพอ	3.55	1.03	มาก
5. โรงเรียนมีการประชุมชี้แจงครูอาจารย์และนักเรียนเกี่ยวกับขั้นตอนปฏิบัติในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนนักศึกษา	3.27	.90	ปานกลาง
6. โรงเรียนจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนนักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ	3.64	.67	มาก
7. การดำเนินการตามแผนและโครงการการพัฒนาพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนนักศึกษาเป็นไปอย่างมีระบบ	3.64	1.02	มาก
8. การดำเนินการ โรงเรียนมีการประชุมชี้แจงเพื่อประชาสัมพันธ์โครงการการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ให้ครู อาจารย์ นักเรียน นักศึกษาทราบอย่างทั่วถึง	3.45	.52	ปานกลาง

กิจกรรม	\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
9. การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนเอื้อต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนนักศึกษา	3.18	.87	ปานกลาง
10. โรงเรียนมีระเบียบปฏิบัติที่ช่วยเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้กับนักเรียนนักศึกษา	3.64	.80	มาก
11. โรงเรียนได้มีกำหนดการติดตามประเมินผลการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน นักศึกษาอย่างชัดเจน	3.00	1.00	ปานกลาง
12. ครู - อาจารย์และนักเรียนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบกิจกรรมการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนนักศึกษา	3.36	1.02	ปานกลาง
13. ครู - อาจารย์และนักเรียนทุกคนเข้าร่วมในกิจกรรมการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนนักศึกษา	3.55	1.03	มาก
14. การจัดกิจกรรมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนนักศึกษาเรียนสอดคล้องกับระเบียบปฏิบัติของโรงเรียน	3.73	.90	มาก
15. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนนักศึกษา	2.91	1.22	ปานกลาง
16. นักเรียนได้ปฏิบัติตนเพื่อเป็นการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์อย่างสม่ำเสมอ	3.64	.76	มาก
17. ผลจากการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์	3.55	.82	มาก

กิจกรรม	\bar{X}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
18. พฤติกรรมของนักเรียนด้านความมีคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยทั่วไปเป็นที่พอใจของครู — อาจารย์ และ ผู้ปกครอง	3.55	.78	มาก
19. โรงเรียนได้ดำเนินการโครงการการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนสามารถแก้ปัญหาพฤติกรรมของนักเรียนได้อย่างแท้จริง	3.46	1.02	ปานกลาง
20. นักเรียนที่ขาดคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เมื่อได้เข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาแล้วมีพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ที่ดีขึ้น	3.64	.82	มาก
รวม	3.51	.69	มาก

จากตารางที่ 10 พบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนนักศึกษาโรงเรียนธีรภาคเทคโนโลยี นักเรียนกลุ่มเป้าหมายได้แสดงพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 3.51$ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = .69) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อลำดับเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกคือ โรงเรียนมีคำสั่งแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการพัฒนา คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนนักศึกษา ระดับมาก (ค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 4.00$ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = .77) โรงเรียนมีโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนนักศึกษา ระดับมาก (ค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 3.91$ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = .83) และการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนนักศึกษาสอดคล้องกับระเบียบปฏิบัติของโรงเรียน ระดับมาก (ค่าเฉลี่ย $\bar{X} = 3.73$ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. = .90) ตามลำดับ

ผลการประเมินการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนนักศึกษา โรงเรียนธีรภาคเทคโนโลยี โดยภาพรวมนักเรียนนักศึกษาโรงเรียนธีรภาคเทคโนโลยีมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ดี ซึ่งคณะกรรมการประเมินมีมติเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. อาจารย์ธัญญา ศรีสุภาพ หัวหน้าแผนกวิชาการ โรงแรม ได้ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

1.1 การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์จะต้องทำอย่างสม่ำเสมอ พฤติกรรมของนักเรียนนักศึกษาจึงจะเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี

1.2 การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์จะต้องได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารโรงเรียน ครู นักเรียนนักศึกษา และสภาพแวดล้อมที่ดีจึงจะทำให้การพัฒนาดังกล่าวประสบความสำเร็จ

2. อาจารย์บวร พรหมนิกร หัวหน้าแผนกวิชาอิเล็กทรอนิกส์ ได้ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

2.1 การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ต้องทำอย่างจริงจังต่อเนื่อง และเป็นรูปธรรม การพัฒนานักเรียนนักศึกษาจึงจะได้ผล

2.2 การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์จะประสบผลสำเร็จผู้บริหารต้องเห็นความสำคัญ และลงมาคำเนิการร่วมกับคณะครูอาจารย์ เพราะปัญหาที่พบในปัจจุบันนี้ คือ ยังไม่ได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารเท่าที่ควร

2.3 การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ผ่านมาเน้นเอกสารมากเกินไป ควรให้ความสำคัญที่การปฏิบัติ หาแนวทางการแก้ไขที่เห็นเป็นรูปธรรม ไม่ควรเน้นเอกสาร

3. อาจารย์สำราญ อัดวิธา หัวหน้าแผนกวิชาสามัญ ได้ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

3.1 การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ หากโรงเรียนสามารถทำได้ ก็สามารถช่วยพัฒนาการเรียนของนักเรียนนักศึกษาได้ อีกทั้งยังพัฒนานิสัย และการดำเนินชีวิตประจำวันของนักเรียนนักศึกษาได้

3.2 ปัญหาที่ทำให้การพัฒนานักเรียนนักศึกษาไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร คือ การขาดการอบรมส่งเสริม ขาดการดูแลเอาใจใส่ จากบิดามารดา ครูอาจารย์ และตัวนักเรียนนักศึกษาเอง ดังนั้นหากจะต้องพัฒนานักเรียนนักศึกษา จะต้องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

4. อาจารย์สุดาพรรณ อรุณจิร โขก หัวหน้าแผนกวิชาสัมพันธ์ ได้ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

4.1 การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนนักศึกษาที่จะประสบผลสำเร็จจะต้องมีการบริหารงานที่เป็นระบบ ผู้บริหาร ครูอาจารย์จะต้องเป็นแบบอย่างที่ดี บุคลากรทุกคนในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนานักเรียนนักศึกษาอย่างจริงจัง ไม่ใช่เป็นหน้าที่ของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง จะต้องรับผิดชอบร่วมกัน

4.2 แนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนนักศึกษาของโรงเรียนที่ผ่านมา หากต้องการให้เกิดการพัฒนาที่ดีกว่า โรงเรียนจะต้องดำเนินการ โดยการให้เปิดโอกาสให้บุคลากรในโรงเรียนเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น นำแนวทางการพัฒนาไปใช้อย่างเป็นรูปธรรม

5. อาจารย์สุวิทย์ ทูลธรรม หัวหน้าแผนกวิชาช่างเทคนิคพื้นฐาน ได้ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

5.1 การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์นักเรียนนักศึกษา ต้องดำเนินงานอย่างเป็นระบบ จริงจัง และต่อเนื่อง

6. อาจารย์จักรพงษ์ วิเชียรดี หัวหน้าแผนกวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ได้ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

6.1 การที่จะพัฒนาและส่งเสริมเรื่องคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้นักเรียนนักศึกษา โรงเรียนจะต้องจัดสรรงบประมาณที่พอเพียง จัดกิจกรรมการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญในเรื่องดังกล่าว ซึ่งปัญหาของโรงเรียนที่ยังไม่สามารถพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนนักศึกษาได้ดีไปกว่านี้ เพราะ ผู้บริหารยังไม่ให้ความสำคัญในการดำเนินการเท่าที่ควร ผู้ปฏิบัติทำงานด้วยความยากลำบาก

6.2 แนวทางที่จะพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ได้ดีจะต้องมีวิธีดำเนินการที่เหมาะสม เห็นความสำคัญของการพัฒนานักเรียนนักศึกษา กำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาอย่างจริงจัง

7. อาจารย์พิชิต ประกอบเลิศ หัวหน้าแผนกวิชาช่างยนต์ ได้ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

7.1 การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนนักศึกษาของโรงเรียนที่ผ่านมาโดยภาพรวมก็ถือว่าดีอยู่แล้ว นักเรียนที่ยังพบว่าจะต้องพัฒนาอีกก็มีอยู่จำนวนหนึ่ง แต่ก็ถือว่าเป็นส่วนน้อยของส่วนมาก หากโรงเรียนต้องการพัฒนาเพิ่มก็คงจะต้องเพิ่มตรงการมีส่วนร่วมในการพัฒนานักเรียนนักศึกษาจากบุคลากรทุกฝ่าย

8. อาจารย์กิตติศักดิ์ มะลัย หัวหน้าแผนกวิชาการบัญชี ได้ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

8.1 การจะพัฒนานักเรียนนักศึกษาให้ เป็นผู้ที่มึคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ได้นั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับความร่วมมือจากสถานศึกษา ครูอาจารย์ ครอบครัวยและสังคม ขณะเดียวกันสถานศึกษาจะต้องจัดทำโครงการในการพัฒนานักเรียนนักศึกษา การพัฒนาดังกล่าวจึงจะประสบความสำเร็จ

9. อาจารย์นงนาฏ ธานันต์ หัวหน้าแผนกวิชาการตลาด ได้ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

9.1 การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน นักศึกษานั้นถือว่าเป็นเรื่องยาก เพราะเป็นนามธรรม ประกอบกับในปัจจุบันสังคมมีการเปลี่ยนแปลง นักเรียนนักศึกษาขาดการอบรมตั้งแต่ต้น ทำให้การพัฒนาในเรื่องดังกล่าวทำได้ยาก แต่ก็สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของนักเรียนนักศึกษาได้ โดยอาศัยความร่วมมือกับบุคคลหลายๆฝ่าย โดยเฉพาะผู้ปกครอง นักเรียน และโรงเรียนที่จะต้องหาแนวทางในการพัฒนา

10. อาจารย์ประสาน รัตน์สวนจิก หัวหน้าแผนกวิชาช่างไฟฟ้ากำลัง ได้ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

10.1 การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน นักศึกษานั้นเป็นสิ่งที่สำคัญ และเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนในโรงเรียน ซึ่งการดำเนินการพัฒนา นักเรียนจะต้องมีวิธีการที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม ทุกคนนำวิธีการไปสู่การปฏิบัติกับนักเรียนนักศึกษา ติดตามผลการปฏิบัติงาน และแก้ไขปรับปรุงหากมีปัญหา ทำอย่างนี้ต่อเนื่อง ไม่นานก็จะสามารถพัฒนานักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

11. อาจารย์พิสิฐฐ์ ธานันต์ หัวหน้าแผนกวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

11.1 การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน นักศึกษาเป็นสิ่งที่จะช่วยพัฒนาการเรียนของนักเรียนสามารถช่วยแก้ปัญหาในด้านการเรียน ด้านความประพฤติของนักเรียนนักศึกษาได้เป็นอย่างมาก

11.2 สาเหตุที่ทำให้การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนนักศึกษายังต้องพัฒนาเพราะขาดแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน ขาดการให้ความสำคัญจากฝ่ายบริหาร และที่สำคัญขาดการมีส่วนร่วมของบุคลากรในโรงเรียน และที่สำคัญครูอาจารย์จะต้องเป็นแบบอย่างที่ดี

11.3 แนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนนักศึกษาจะต้องสร้างการมีส่วนร่วมของ โรงเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครูอาจารย์ นักเรียนนักศึกษา และผู้ปกครอง ดำเนินการพัฒนาร่วมกันอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง

สรุปข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการประเมิน

1. การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนนักศึกษา จะต้องได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหาร โรงเรียน ครู นักเรียนนักศึกษา และสภาพแวดล้อมที่ดีจึงจะทำให้การพัฒนาดังกล่าวประสบความสำเร็จ
2. การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ต้องทำอย่างจริงจัง ต่อเนื่อง และเป็นรูปธรรม การพัฒนานักเรียนนักศึกษาจึงจะได้ผล
3. โรงเรียนจะต้องจัดสรรงบประมาณที่พอเพียง จัดกิจกรรมการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญ
4. แนวทางที่จะพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จะต้องมีการวิธีดำเนินการที่เหมาะสม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY